

Vybrané skratky medzinárodných organizácií a programov

V dokumentoch a materiáloch Konferencie OSN o životnom prostredí a rozvoji (Rio de Janeiro, 1992) v prijatých dohovoroch, ale aj v procese ich implementácie sa používa celý rad nových termínov, ktoré zatiaľ nie sú uvedené v slovníkoch. Preto sme pripravili slovníček niektorých často používaných skratiek, medzinárodných organizácií a programov, aby sme tak uľahčili čítanie v tomto monotematickom čísle, ako aj ďalších materiálov a dokumentoch v oblasti životného prostredia, biologickej diverzity a udržateľného rozvoja.

AGENDA 21 – skrátené označenie základného dokumentu prijatého na Konferencii OSN o životnom prostredí a rozvoji (UNCED) r. 1992 v Riu de Janeiro

BCIS (Biodiversity Conservation Information System) – Informačný systém ochrany biologickej diverzity

BRIM (Biosphere Reserves Integrated Monitoring) – Integrovaný monitoring biosférických rezervácií

CABI (CAB International) – medzinárodná organizácia ochrany rastlín
CBD (Convention on Biological Diversity) – Dohovor o biologickej diverzite

CE (Council of Europe) – Rada Európy

CEE (Central and Eastern Europe) – skratka pre krajinu strednej a východnej Európy

CEFTA (Central-European Free Trade Agreement) – Stredoeurópska dohoda o slobodnom obchode

CI (Conservation International) – medzinárodná nadácia ochrany prírody

CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora) – Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín

CLRTAP (Convention on Long-Range Transboundary Air Pollution) – Dohovor o cezhraničnom prenose

vzdušných polutantov na veľké vzdialenosť

COP CBD (Conference of Parties of CBD) – Konferencia zmluvných strán Dohovoru o biologickej diverzite

CSD (Commission for Sustainable Development) – Komisia OSN pre udržateľný rozvoj

DIVERSITAS – medzinárodný výskumný program biodiverzity

EC (European Commission) – Európska komisia – výkonný orgán Európskej únie

EEA (European Environment Agency) – Európska agentúra pre životné prostredie

EECONET (European Ecological Network) – Európska ekologická sieť

EERO (European Environmental Research Organisation) – Európska organizácia pre výskum životného prostredia

EP (European Parliament) – Európsky parlament

EPE (Environmental Programme for Europe) – Environmentálny program pre Európu

ESF (European Science Foundation) – Európska nadácia pre vedu

ESI (Environmental Sustainability Index) – ukazovateľ environmentálnej udržateľnosti

EÚ (European Union) – Európska únia

EuroMAB – Sieť národných komité-

tov programu MAB v Európe

FAO (Food and Agriculture Organization) – Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo

FCCC (Framework Convention on Climate Change) – Rámcový dohovor OSN o klimatickej zmene

GBF (Global Biodiversity Forum) – Celosvetové fórum pre biodiverzitu
GEF (Global Environment Facility) – Globálny fond pre životné prostredie

GEMS (Global Environmental Monitoring System) – Celosvetový systém monitorovania životného prostredia

GISP (Global Invasive Species Programme) – Globálny program inváznych druhov

GMO/LMO (A genetically-modified organisms/living modified organism) – geneticky upravovaný organizmus / živý upravovaný organizmus

GRID (Global Resource Information Database) – Celosvetová databáza UNEP zdrojov informácií o životnom prostredí

GSIAS (Global Strategy of Invasive Alien Species) – Globálna stratégia proti inváznym cudzokrajným druhom

GTOS (Global Terrestrial Observation System) – Celosvetový systém sledovania súše

HDI (Human Development Index) – Ukazovateľ rozvoja človeka

IBOY (International Biodiversity Observation Year) – Medzinárodný rok výskumu / sledovania biodiverzity

ICSU (International Council of Scientific Unions) – Medzinárodná rada vedeckých zväzov

IGBP (International Geosphere-Biosphere Programme) – Medzinárodný program Geoféria-Biosféra

IISD (International Institute for Sustainable Development) – Medzinárodný ústav pre udržateľný rozvoj

ILTER (International Long-Term Ecological Research) – Medzinárodný dlhodobý integrovaný ekologický výskum

IMO (International Maritime Organization) – Medzinárodná námorná organizácia
IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) – Medzivládny panel pre klimatickú zmenu
IPCS (International Programme on Chemical Safety) – Medzinárodný program pre chemickú bezpečnosť
IPGRI (International Plant Genetic Resource Institute) – Medzinárodný ústav pre genetické zdroje rastlín
IPPC (International Plant Protection Convention) – Medzinárodný dohovor o ochrane rastlín
IUBS (International Union of Biological Sciences) – Medzinárodný zväz biologických vied
IUCN (The World Conservation Union) – Svetový zväz ochrany prírody
LANDEP (Landscape Ecological Planning) – krajinnoekologicke plánovanie
LEAP (Local Environmental Action Plans) – Miestne environmentálne akčné plány
LTER (Long Term Ecological Research), tiež **ILTER** – dlhodobý ekologickej výskum
MAB (Man and the Biosphere Programme) – medzivládny program UNESCO Človek a biosféra
NASA (National Aeronautics and Space Administration) – Organizácia USA pre výskum vesmíru
NATO – Severoatlantická aliancia
NATURA 2000 – Európska sieť chránených území
NBSAPs (National Biodiversity Strategy and Action Plans) – Národné stratégie a akčné plány biodiverzity
NGOs (Non-Governmental Organizations) – mimovládne organizácie
OBSE – Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe
OECD (Organization for Economic Cooperation and Development) – Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj
PLANTA EUROPA – európska sieť (vládnych a mimovládnych organi-

zácií) a program na ochranu divorastúcich druhov rastlín Európy na ich stanovištiach
REC (Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe) – Regionálne environmentálne centrum pre krajiny strednej a východnej Európy
SAPARD (Special Assistance Programme for Agriculture and Rural Development) – program EÚ na pomoc poľnohospodárstvu a rozvoju vidieka
SBSTTA CBD (Subsidiary Body for Science, Technology and Technical Advice) – poradný orgán pre vedecké, technické a technologické otázky Dohovoru o biologickej diverzite
SCOPE (Scientific Committee for Problems of the Environment) – Vedecký výbor pre problémy životného prostredia
SCP (Sustainable Cities Programme) – Program trvalo udržateľných miest
SDI (Sustainable Development Index) – ukazovateľ trvalo udržateľného rozvoja
SEA (Strategic Environment Assessment) – strategické environmentálne hodnotenie
SSC IUCN (Species Survival Commission) – Komisia pre ohrozené druhy IUCN
UN (United Nations) – Organizácia spojených národov (OSN)
UNCED (United Nations Conference on Environment and Development) – Konferencia OSN o životnom prostredí a rozvoji (Rio de Janeiro, 1992)
UNDP (United Nations Development Programme) – Rozvojový program OSN
UNEP (United Nations Environment Programme) – Program OSN pre životné prostredie
UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation) – Medzinárodná organizácia OSN pre vzdelávanie, vede a kultúru

UNGASS (UN General Assembly Special Session) – Mimoriadne valné zhromaždenie OSN na zhodnotenie výsledkov dosiahnutých po piatich rokoch po UNCED
WB (World Bank) – Svetová banka
WCMS (World Conservation Monitoring Center) – Svetové stredisko pre monitorovanie ochrany prírody
WCPA (World Commission for Protected Areas) – Svetová komisia pre chránené územia IUCN
WCRP (World Climate Research Programme) – Svetový program výskumu podnebia
WCS (World Conservation Strategy) – Svetová stratégia ochrany prírody
WCSD (World Commission for Sustainable Development) – Svetová komisia pre udržateľný rozvoj
WDI (World Development Indicators) – ukazovatele celosvetového rozvoja
WH (World Heritage) – svetové dedičstvo
WHC (World Heritage Convention) – Dohovor o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva
WHO (World Health Organization) – Svetová zdravotnícka organizácia
WHP (World Hydrological Programme) – Svetový hydrologický program
WMO (World Meteorological Organization) – Svetová meteorologická organizácia
WRI (World Resource Institute) – Svetový inštitút pre zdroje
WSSD (World Summit on Sustainable Development) – Svetový summit o udržateľnom rozvoji, Johannesburg 2002
WTO (World Tourism Organization) – Svetová organizácia cestovného ruchu
WTO (World Trade Organization) – Svetová obchodná organizácia
WWF (World Wide Fund for Nature, predtým World Wildlife Fund) – Svetový fond na ochranu prírody

Pavol Eliáš